

ที่ กส ๐๒๑๘/ ๔๒๗/๕

ที่ว่าการอำเภอยางตลาด
ถนนถีนวนนท์ กส ๔๖๑๒๐

องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี
สำนักงานปลัด ☐ กองคลัง
☐ กองช่าง ☐ งานการศึกษา
เลขรับที่ ๒๓๗๖
วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙
เวลา ๑๓.๕๕ น.

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เรื่อง การสำรวจที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ พ.ศ. ๒๕๒๒ จำนวน ๑ ชุด

๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๑ ชุด

๓. สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๒๐๗๖๘ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จำนวน ๑ ฉบับ

๔. สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่มท ๐๕๑๕.๒/ว ๒๓๒๒๙ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดกาฬสินธุ์แจ้งว่า ได้รับแจ้งจากกรมที่ดินว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสำรวจและดำเนินการในกรณีที่ดินซึ่งถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ ตามมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ โดยกำหนดให้จังหวัดรายงานผลการสำรวจให้กระทรวงทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี และให้ประชาสัมพันธ์ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อทำความเข้าใจและจูงใจประชาชนได้ทราบ

ดังนั้น เพื่อให้การรายงานผลการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว และเพื่อเน้นย้ำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า จึงขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งดำเนินการสำรวจพื้นที่ในเขตรับผิดชอบว่า มีที่ดินแปลงใดบ้างที่มีผู้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งหากพบว่า มีที่ดินแปลงใดถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่ว่าทั้งแปลงหรือบางส่วน ให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๕ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้าง ว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ครบถ้วน พร้อมทั้งในกรณีที่ไม่ปรากฏว่ามีที่ดินถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า และรายงานให้อำเภอทราบภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๙ พร้อมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และให้ประชาชนได้ทราบ

/อย่างทั่วถึง...

อย่างทั่วถึง เพื่อบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ตามแนวทางของหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๒๐๗๖๘ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเช่นเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกรัตน์ มิสา)
นายอำเภอยางตลาด

ที่ทำการปกครองอำเภอ
กลุ่มงานบริหารงานปกครอง
ฝ่ายบริหารงานปกครอง
โทร. ๐-๔๓๘๙-๑๑๖๒

ศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์
เลขรับ 10183
วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๙
เวลา กลุ่มงานวินัยฯ ที่ดิน
เลขรับ 1410
วันที่ 22 ต.ค. 69
เวลา 09.18 น.

ที่ มท ๐๕๑๕.๒/ว ๒๓๒๒๙

กรมที่ดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๑
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๙

สำนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์
รับที่ 6027
วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๙
เวลา 11.02 น.

เรื่อง การสำรวจที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๒๐๗๖๘ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขั้นตอนการบันทึกการรายงานผลการสำรวจที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ที่อ้างถึง ๑. ได้มีการวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจและดำเนินการในกรณีที่ดินซึ่งถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ ตามมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ โดยกำหนดให้จังหวัดรายงานผลการสำรวจให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. ได้มีการให้ประชาสัมพันธ์ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อทำความเข้าใจ และจูงใจประชาชนได้ทราบ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

เพื่อให้การรายงานผลการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปตามเงื่อนเวลาของระเบียบข้างต้น และเน้นย้ำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงผลเสียของการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งรัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบว่า มีที่ดินแปลงใดบ้างที่มีผู้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งหากพบว่า มีที่ดินแปลงใดถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่ว่าทั้งแปลง หรือบางส่วน ให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๕. และข้อ ๗. ตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ตามอ้างถึง ๑. ให้ครบถ้วน แล้วรายงานให้ทราบ กรณีที่ไม่ปรากฏว่า มีที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด และสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา รายงานกรมที่ดินทราบทางระบบการจัดการสารสนเทศ (MIS) ตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน (ระยะที่ ๒) ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๗๐ เพื่อกรมที่ดินจะได้รวบรวมผลสำรวจดังกล่าว รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบต่อไป

/๒. ประสาน...

๒. ประสานอำเภอ และขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยประชาสัมพันธ์ผลเสียของการทอดทิ้งไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตามนัยหนังสืออ้างถึง ๒. และเน้นย้ำการประชาสัมพันธ์ให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (ผ่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด

เพื่อโปรดทราบ

/เห็นควรส่ง ..... ดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ลีหล้าน้อย)
อธิบดีกรมที่ดิน

(นางมยุรี พูลทอง)
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๒๑ ต.ค. ๒๕๖๙

☑ กว. ☐ ทบ. ☐ รว. ☐ อก.
☐ แจ้งเวียนสาขา
☐ ดำเนินการ

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน
ส่วนกำหนดสิทธิในที่ดินและควบคุมทะเบียนที่ดิน
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๗๗๒
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๘

(นายโกสินทร์ มีพรบูชา)
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์
๒๑ ต.ค. ๒๕๖๙

(นายกิตติเมธ วรัทนะ)

๒๑ ต.ค. ๒๕๖๙

แบบสำรวจที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ พื้นที่ .....

แปลงที่	ที่ตั้งเจ้าของที่ดิน			เนื้อที่ประมาณ			เลขที่หนังสือสำคัญ		ชื่อเจ้าของที่ดิน	ตรวจสอบครั้งที่	ทอดทิ้งมาตั้งแต่เมื่อใด	มีภาระผูกพัน	สภาพของที่ดิน	หมายเหตุ
	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ไร่	งาน	วา	โฉนดที่ดิน	หนังสือรับรองการทำประโยชน์						

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ
พ.ศ.2522

โดยที่มาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2515 กำหนดให้ที่ดินซึ่งผู้มีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินเวลาที่กำหนดไว้ ตกเป็นของรัฐ โดยให้อธิบดีกรมที่ดินยื่นคำร้องต่อศาล

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

1. ภายในเดือนมกราคมของทุกปี ให้จังหวัดรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบว่ามีที่ดินแปลงใดบ้างที่มีผู้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ตามแบบสำรวจท้ายระเบียบนี้

2. การพิจารณาว่าที่ดินแปลงใดมีผู้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ให้พิจารณาถึงการทำประโยชน์เป็นประการสำคัญ เพียงแต่ล้อมรั้วหรือเสียภาษีบำรุงท้องที่ แต่ไม่ทำประโยชน์ ย่อมถือว่าเป็นการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ส่วนที่ดินประเภทใดถือว่าได้ทำประโยชน์แล้ว ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

สำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านหรือในเมือง แม้จะยังไม่ได้ปลูกบ้านอยู่อาศัย แต่เจ้าของยังมีเจตนายึดถือเพื่อตนอยู่ ก็ให้ถือว่าที่ดินนั้นเป็นที่ดินที่ได้ทำประโยชน์แล้วโดยสภาพ

3. กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นแห่งการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ถ้าทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่ามาก่อนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2515 ให้เริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2515 อันเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับ ถ้าทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าภายหลังประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2515 ใช้บังคับ ให้เริ่มนับระยะเวลาจากวันที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า

4. การนับระยะเวลาทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้นับติดต่อกัน แต่ถ้ามีการโอนเปลี่ยนมือก็ให้เริ่มนับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่

5. เมื่อปรากฏว่าบุคคลผู้มีสิทธิในที่ดินแปลงใดได้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาสิบปีติดต่อกันสำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน หรือห้าปีติดต่อกันสำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ดำเนินการดังนี้

5.1 ให้จังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี ทำหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เป็นต้นว่า ผู้รับจำนอง ผู้เช่า ผู้ทรงสิทธิเก็บกิน เพื่อให้บุคคลเช่นว่านั้นจัดการหรือแจ้งให้มีการทำประโยชน์ภายในเวลา 3 เดือน นับแต่วันได้รับแจ้ง

5.2 ถ้าไม่สามารถส่งหนังสือแจ้งให้แก่บุคคลตาม 5.1 ได้ ก็ให้ปิดหนังสือแจ้งไว้ในที่เปิดเผย มีกำหนด 30 วัน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา 1 ฉบับ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ 1 ฉบับ ที่บ้านกำนัน 1 ฉบับ และในบริเวณที่ดินนั้น 1 ฉบับ ในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาลอีก 1 ฉบับ เว้นแต่ที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่ต้องปิดไว้ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา

การปิดหนังสือแจ้ง ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน หรือ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ใช้ต้นฉบับปิด ส่วนแห่งอื่นให้ถ่ายเนาหรือถ่ายภาพปิด

5.3 เมื่อครบกำหนดตาม 5.1 หรือ 5.2 แล้วแต่กรณี ถ้ายังไม่จัดการให้มีการทำประโยชน์ ให้จังหวัดตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งไม่น้อยกว่า 5 คน เพื่อพิจารณาว่ามีการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาดังกล่าวจริงหรือไม่ เพียงใด โดยให้ทำการสอบสวนเจ้าของที่ดิน เจ้าของที่ดินข้างเคียง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้รับจำนอง ผู้เช่า ตลอดจนผู้ทรงสิทธิอื่นๆ ในกรณีที่ที่ดินแปลงนั้นมีภาระผูกพันอยู่ และบุคคลอื่นๆ ที่รู้เห็น

6. กรณีมีการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าบางส่วน ให้ช่างรังวัดไปทำการรังวัดทำแผนที่แสดงเขตหมายสีพร้อมด้วยเนื้อที่

7. เมื่อดำเนินการตาม 5.3 แล้ว และคณะกรรมการมีความเห็นว่าได้มีการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วจริง ให้จังหวัดพิจารณาทำความเห็นส่งกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาดำเนินการส่งเรื่องให้กรมอัยการหรืออัยการจังหวัดดำเนินการต่อไป

8. เมื่อศาลได้สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินหรือฉบับผู้ถือ แล้วแต่กรณี จากผู้ยึดถือเสร็จแล้วให้ดำเนินการดังนี้

8.1 กรณีศาลสั่งให้เพิกถอนทั้งแปลง

8.1.1 ให้ขีดเส้นคู่ขนานสีแดงไว้ด้านหน้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทั้งฉบับสำนักงานที่ดินหรือฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ และฉบับเจ้าของที่ดินหรือฉบับผู้ถือ แล้วแต่กรณี รวมทั้งเอกสารหลักฐานสำหรับที่ดินแปลงนั้น แล้วเขียนข้อความด้วยอักษรสีแดงภายในเส้นคู่ขนานนั้นว่า "ศาลได้มีคำสั่งเพิกถอนที่ดินแปลงนี้ให้ตกเป็นของรัฐ ตามนัยมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ตามคำสั่งศาล.....คดีหมายเลขแดงที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” เสร็จแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงนาม พร้อมด้วย วัน เดือน ปี กำกับไว้

8.1.2 เมื่อได้หมายเหตุตาม 8.1.1 แล้ว ให้เก็บหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ สำหรับที่ดินแปลงนั้นแยกต่างหาก โดยจัดตั้งเป็นสารบบขึ้นใหม่

8.1.3 เลขเครื่องหมายที่ดินให้จำหน่ายเพื่อนำไปใช้สำหรับที่ดินแปลงอื่นต่อไป และให้หมายเหตุในระวางแผนที่ตรงที่ดินแปลงนั้นว่า "ที่ดินรกร้างว่างเปล่า" ส่วนที่ดินแปลงข้างเคียงให้แก้ข้างเคียงเมื่อที่ดินข้างเคียงนั้นมีการรังวัดหรือมีการตรวจสอบเนื้อที่ใหม่

8.2 กรณีศาลสั่งให้เพิกถอนบางส่วน

8.2.1 ให้ทำการแบ่งแยกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของรัฐออกตามเขตแผนที่ที่ได้ยื่นต่อศาลหรือตามที่ศาลมีคำสั่ง โดยแจ้งให้เจ้าของที่ดินแปลงนั้นและเจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านที่เกี่ยวข้องมาระวังแนวเขตไม่ต้องทำการรังวัดหรือตรวจสอบเนื้อที่รอบแปลง ให้ทำการรังวัดหรือตรวจสอบเนื้อที่เฉพาะส่วนที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของรัฐ ส่วนที่ดินแปลงคงเหลือหรือที่ดินแปลงที่ถูกตัดออกไปเนื่องจากการแบ่งแยก (เพิกถอนบางส่วน) ให้อนุโลมใช้รูปแผนที่หลังหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมไปพลางก่อน การคำนวณเนื้อที่ก็ให้คำนวณเฉพาะส่วนที่ตกเป็นของรัฐ แล้วนำไปหักออกจากเนื้อที่เดิมเป็นแปลงคงเหลือ โดยไม่ต้องแก้เขตและจำนวนเนื้อที่เดิม เว้นแต่เจ้าของที่ดินประสงค์จะแบ่งแยกที่ดินของตนอยู่ด้วย ก็ให้ดำเนินการเป็นเรื่องธรรมดา

8.2.2 เมื่อทำการแบ่งแยกเสร็จแล้ว ให้จดทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงนั้นในประเภท "แบ่งหักที่ดินของรัฐตามคำสั่งศาล (คำสั่งศาล.....คดีหมายเลขแดงที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....)" โดยให้จดบันทึกในช่องผู้รับสัญญาว่า "ที่ดินรกร้างว่างเปล่า" ส่วนวิธีการอื่น ๆ ให้ดำเนินการไปตามระเบียบวิธีการ

8.3 ถ้าไม่สามารถเรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจากผู้ยึดถือได้ หากเป็นกรณีศาลสั่งให้เพิกถอนทั้งแปลง ก็ให้ดำเนินการตาม 8.1.1 เฉพาะฉบับสำนักงานที่ดินหรือฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่ไปเพียงฉบับเดียวก่อน เมื่อได้คู่ฉบับมาภายหลังก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุเก็บรวมไว้ในสารบบที่ดินแปลงนั้นตาม 8.1.2 แต่ถ้าเป็นกรณีที่ศาลสั่งให้เพิกถอนบางส่วน ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา 54 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เรียกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจากผู้ยึดถือ หากยังไม่ได้มาก็ให้ดำเนินคดีไปตามมาตรา 109 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

8.4 เมื่อดำเนินการตาม 8.1.1 หรือ 8.2.2 เสร็จแล้ว ให้รายงานให้กรมที่ดินทราบเพื่อแก้ไขหลักฐานต่าง ๆ ทางส่วนกลางให้ถูกต้องต่อไป

9. ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดและสำนักงานที่ดินอำเภอ แล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีคุมที่ดินที่ตกเป็นของรัฐ ตามมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยใช้สมุดเบอร์ 2 ตีช่องตารางตามแบบบัญชีคุมท้ายระเบียบนี้

10. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.2522

(ลงชื่อ) พลเอกเล็ก แนวมาลี

(พลเอกเล็ก แนวมาลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

โดยที่ปรากฏว่า มีที่ดินเป็นจำนวนมากที่เจ้าของทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ บางแห่งเป็นพื้นที่ที่สามารถจะทำการเพาะปลูกได้ก็ปล่อยทิ้งไว้ให้รกร้างโดยเปล่าประโยชน์ การกระทำเช่นนี้นอกจากจะเป็นผลโดยตรงซึ่งทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงแล้ว ยังเป็นการทำลายเศรษฐกิจของประเทศโดยทางอ้อม ควรจะได้เร่งรัดให้มีการใช้ที่ดินทุกแปลงให้ได้ผลผลิตทางเกษตรอย่างเต็มที่ อันจะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ในท้องถิ่น ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น จะโดยเจ้าของทำเองหรือให้ผู้อื่นเช่าทำประโยชน์เป็นการชั่วคราวก็ตาม

ฉะนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงประกาศขอความร่วมมือจากเจ้าของที่ดินทุกแปลงซึ่งทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ จะเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ก็ตาม ให้รีบเข้าทำประโยชน์ หรือจัดให้มีการทำประโยชน์ในที่ดินที่ทอดทิ้งเสียแต่บัดนี้ เพื่อให้ที่ดินของท่านได้มีส่วนเพิ่มผลผลิตเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของชาติ ที่ดินแห่งใดเหมาะสมหรือพอจะปลูกพืชชนิดใดได้ก็ให้ทำการเพาะปลูกลงไว้ดีกว่าปล่อยทิ้งให้รกร้างว่างเปล่าโดยไร้ประโยชน์ หากได้ร่วมมือกันอย่างจริงจัง ก็จะเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง ทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวของแต่ละบุคคลได้อีกส่วนหนึ่งด้วย

กระทรวงมหาดไทยขอชี้แจงให้ทราบว่า ที่ดินแปลงใดที่เจ้าของที่ดินทอดทิ้งปล่อยให้ที่ดินรกร้างไม่ทำประโยชน์ ถ้าเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดินทอดทิ้งติดต่อกันเกินกว่าสิบปี และที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทอดทิ้งติดต่อกันเกินกว่าห้าปี ทางราชการอาจขอให้ศาลสั่งเพิกถอน

หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และมีผลให้ที่ดินตกเป็นของรัฐได้ ฉะนั้น จึงขอความร่วมมือมายังเจ้าของที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน อย่าปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าต่อไปอีก มิฉะนั้นอาจจะเสียสิทธิในที่ดินตามกฎหมายได้

อนึ่ง ทางราชการจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกทำการสำรวจตรวจสอบที่ดินแต่ละแปลงที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ อีกทางหนึ่งด้วย.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๐

(นายเสนาะ เทียนทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๗๒๘/ว 20768

กรมที่ดิน
ถนนพระพิพิธ กทม.๑๐๒๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ พ.ศ.๒๕๒๒

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๑/ว ๓๓๑๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่องขอให้เจ้าของที่ดินที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์รีบเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้ตกเป็นของรัฐ ตามมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้เจ้าของที่ดินทราบถึงผลเสียของการทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้ได้มาซึ่งที่ดิน จึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำผู้รับรองที่ดินไว้เป็นหลักฐานหลังสัญญาหรือบันทึกข้อตกลง แล้วแต่กรณีว่า

"ที่ดินตามรูปแผนที่นี้ หากทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินสิบปีติดต่อกัน อาจถูกศาลสั่งเพิกถอนให้ตกเป็นของรัฐได้" หรือ "ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์นี้ หากทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินห้าปีติดต่อกัน อาจถูกศาลสั่งเพิกถอนให้ตกเป็นของรัฐได้"

อนึ่ง เพื่อให้นโยบายเรื่องนี้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงขอส่งประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ มาเพื่อปิดประกาศตามสถานที่ที่เห็นสมควร และขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อทำความเข้าใจ

/และจูงใจให้

และจูงใจให้ประชาชนทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงตามนัยแห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว อีกทั้งให้ขอความร่วมมือไปยังสื่อมวลชนในจังหวัดให้ช่วยประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ด้วย และถ้ามีการประชุมในระดับท้องถิ่นทุกครั้งขอให้ชี้แจงผู้นำท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เป็นต้น ให้มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ในเรื่องนี้ และนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบทั่วกันว่า ถ้าบุคคลใดทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาสิบปีติดต่อกัน สำหรับที่ดินมีโฉนด และที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้ทอดทิ้งเกินห้าปีติดต่อกันอาจต้องเสียสิทธิในที่ดินของตนในส่วนที่ได้ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์นั้นได้ ขอให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของตนโดยสม่ำเสมอตลอดไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประวิทย์ ลิตะสถาน)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน
โทร.๐ ๒๒๒๑ ๕๑๙๕
โทรสาร.๐ ๒๒๒๑ ๓๘๒๓